

HC 11: Levering roerende zaken en derdenbescherming.

Werking openbare registers en derdenbescherming

In Nederland hebben we een negatief registerstelsel, de register geeft niet altijd de feitelijke situatie weer. Oftewel, het register hoeft niet altijd te kloppen. De registerstelsel hebben invloed op derdenbescherming. Door art. 3:23 e.v. en 3:88 BW (maar ook art. 3:36 BW). In artikel 3:17 staat de inhoud van de openbare registers.

Art. 3:88 en art. 3:23 BW. Art. 3:88 is bescherming van de beschikkingsonbevoegdheid bij de overdracht van de registergoederen. Voor dit artikel is vereist dat men ter goeder trouw is. Deze te goeder trouw wordt ingevuld door artikel 3:23 BW. Indien een feit is ingeschreven, is de verkrijger die het feit niet kende niet te goeder trouw. Je moet dus onderzoek doen door middel van het kijken in de registers. Meer hoeft je niet doen.

Bescherming tegen onvolledigheid van de openbare registers op grond van art. 3:24 BW. Inschrijfbare feiten die niet zijn ingeschreven, kunnen niet aan de verkrijger worden tegengeworpen, tenzij hij dat feit kende.

Bescherming tegen onjuistheid van de openbare registers op grond van art. 3:25 BW. Onjuistheid van ingeschreven feit dat door notaris met kracht van authenticiteit is vastgesteld, kan niet worden tegengeworpen aan verkrijger, tenzij hij onjuistheid kende of door raadpleging registers had kunnen kennen. Art. 3:26 BW geldt voor de overige feiten

Roerende zaken (niet-registergoederen)

Art. 3:2 zaken zijn voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten. Art. 3:3 lid 2 roerende zaken zijn alle zaken die niet onroerend zijn. Artikel 3:10 registergoederen zijn goederen voor welker overdracht of vestiging inschrijving in daartoe bestemde openbare registers noodzakelijk zijn.

Levering roerende zaken, niet-registergoederen in de macht van de vervreemder

Art. 3:90 lid 1 BW: bezitsverschaffing.

Bezitoverdracht art. 3:114 BW: Verkrijger in staat stellen de macht uit te oefenen, die overdrager zelf kon uitoefenen.

Kan de verkrijger zichzelf het bezit verschaffen? Bezit wordt verschaft door de macht over de zaak te verschaffen. Je kan jezelf niet het bezit verschaffen, want de goederrechtelijke overeenkomst mist. Daarnaast is het in bezit genomen en niet verschaft. Het moet echt met medewerking van vorige eigenaar gaan. Bezitsverschaffing door niet-bezitter. Een houder kan geen bezit overdragen op grond nemo plus beginsel. Maar houder kan wel bezit verschaffen. Dit kan door de ander een zodanige macht verschaffen dat hij houdt voor zichzelf. Er is dan wel geleverd, maar hierdoor is nog niet voldaan aan de beschikkingsonbevoegdheid. Machtverschaffing is de corporele bezitsverschaffing.

Overdracht zonder feitelijke handeling ex art. 3:115 BW(niet-corporele overdracht):

§Constitutum possessorium (sub a).

§Traditio brevi manu (sub b)

§Traditio longa manu (sub c)

Let op de beperkingen bij constitutum possessorium. Cp is een zwakke vorm van levering, aangezien het moeilijk naar buiten kenbaar is.

- Geen levering c.p. door detentor (art. 3:111 BW en 3:115 sub a BW)

- Relativering levering ten opzichte van ouder gerechtigde (art. 3:90 lid 2 BW)

Levering in geval van een eigendomsvoorbehoud

Eigendomsvoorbehoud wordt vermoed overdracht onder opschortende voorwaarde te zijn van voldoening prestatie (art. 3:92 BW).

Kan verkoper onder eigendomsvoorbehoud bezit verschaffen? Bij bezit verschaf je de feitelijke macht en de pretentie alsof je eigenaar bent. Maar bij eigendomsvoorbehoud wil de vervreemder deze eigendom juist houden. Voor dit probleem is art. 3:91 BW in het leven geroepen: levering door machtverschaffing.

Art. 3:95 BW: levering door middel van akte.

Hoofdpijnen derdenbescherming art. 3:86

Uitgangspunt (lid 1): bescherming derde die roerende zaak ex art. 3:90, 91 (of 93) heeft verkregen, mits anders dan om niet en te goeder trouw

Uitzondering (lid 3): geen bescherming als eigenaar bezit door diefstal heeft verloren en zaak binnen drie jaar opeist

Uitzondering op de uitzondering (lid 3): toch bescherming bij reguliere consumentenkoop of geld (of toonder- of orderpapier).

Wegwijsplicht art. 3:87 BW

Levering bij voorbaat

We gaan iets leveren, wat nog niet bestaat of iemand nog niet onder zich heeft.

Wat zijn toekomstige goederen? Goederen die nog niet bestaan, of men nog niet heeft. Maar in de toekomst zullen ze wel bestaan of krijg men ze in de macht.

Absoluut toekomstige goederen: goederen die nog niet bestaan.

Relatief (of subjectief) toekomstige goederen: goederen bestaan al wel, maar ze liggen niet in het vermogen van de persoon.

Rechtshandelingen ten aanzien van toekomstige goederen

Overeenkomst ten aanzien van een toekomstig goed. Je kunt alles overeenkomen wat je wil. Je kunt bijvoorbeeld iemand de Eiffeltoren verkopen, maar je kunt hem niet leveren.

Overdracht van een toekomstig goed?

- Absoluut toekomstig. Kun je iemand anders eigenaar maken van iets dat nog niet bestaat? Nee, je kunt geen eigendom hebben op iets wat niet bestaat.

- Relatief toekomstig. Kun je iets overdragen, waarvan je geen eigenaar bent? Nee, dan ben je niet beschikkingsbevoegd.

In beide gevallen kan je wel leveren bij voorbaat (art. 3:97 BW). Overdracht is het rechtsgevolg van leveren, indien als aan alle voorwaarden (beschikkingsbevoegdheid en geldige titel) is voldaan.

Levering bij voorbaat in het systeem van het goederenrecht, in het bijzonder de overdracht

Geregeld in:

- Boek 3: vermogensrecht in het algemeen
- Titel 4: verkrijging en verlies van goederen,
- Afdeling 2: overdracht van goederen en afstand van beperkte rechten
- Art. 3:97 BW

Wanneer komt de overdracht tot stand? Wanneer aan alle voorwaarden voor overdracht – in art. 3:84 lid 1 BW dus – is voldaan; Dus wanneer het goed niet meer toekomstig is, zodat de vervreemder beschikkingsbevoegd is geworden en er een geldige titel en levering (bij voorbaat) is.

Tussentijds faillissement vervreemder bij voorbaat. Op grond van art. 23 Fw is men beschikkingsonbevoegdheid, hierdoor kan geen overdracht plaatsvinden. Art. 35 lid 2 Fw. geeft de doorkruising levering bij voorbaat weer.

Beperkingen levering bij voorbaat

Art. 3:97 BW. Er mogen geen verboden onderwerp bij voorbaat worden geleverd. Daarnaast mogen geen registergoederen bij voorbaat worden geleverd. Let op: Er zijn beperkingen bij de leveringsformaliteiten ten aanzien van de betrokken goederen

Levering bij voorbaat van roerende zaken, niet-registergoederen

Bezitsverschaffing? Ja, dat kan, als je de verkrijger de macht over het goed kan verschaffen, maar dit kan niet corporeel. Dus moet het op één van de wijzen van art. 3:115 BW. Het gaat dus om een tweezijdige verklaring.

- Levering constituto possessorio
- brevi manu
- longa manu

Meervoudige levering bij voorbaat

2x levering bij voorbaat aan verschillende personen. Art. 3:97 lid 2 BW

Oudste levering heeft prioriteit. Jongere levering werkt niet tegen degene die eerder geleverd heeft gekregen.

Maar bij roerende zaken werkt de jongere levering wel vanaf het moment dat de zaak in handen van de verkrijger is gekomen. Vereiste is wel dat de tweede verkrijger te goeder trouw is.